

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O RADU
MRTVOZORNIČKE SLUŽBE I
OBAVLJENIM OBDUKCIJAMA
U 2016. GODINI**

Podnositelj

*Povjerenstvo za nadzor nad
radom mrtvozornika na području
Osječko-baranjske županije*

Osijek, siječnja 2017.

IZVJEŠĆE O RADU MRTVOZORNIČKE SLUŽBE I OBAVLJENIM OBDUKCIJAMA U 2016. GODINI

I. Uvod

Prema članku 189. i 190. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 12/12., 35/12., 70/12., 82/13., 159/13., 22/14., 154/14. i 70/16.) za svaku umrlu osobu utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti. Vrijeme i uzrok smrti utvrđuje doktor medicine. Iznimno, vrijeme i uzrok smrti može utvrditi i drugi osposobljeni zdravstveni radnik, na način koji propisuje pravilnikom ministar.

Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog općinskih, odnosno gradskih vijeća imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Člankom 195. Zakona o zdravstvenoj zaštiti određeno da će ministar propisati način pregleda umrlih te utvrđivanje vremena i uzroka smrti.

Ministar zdravstva donio je 28. ožujka 2011. godine Pravilnik o načinu pregleda umrlih te utvrđivanje vremena i uzroka smrti ("Narodne novine" broj 46/11., 6/13. i 63/14.), (u nastavku: Pravilnik) koji je stupio na snagu 30. travnja 2011. godine.

Člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika određene su obveze predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, i to da:

- utvrđuje potreban broj mrtvozornika za područje jedne ili više općina odnosno grada, kao i uže područje na kojem će svaki od njih obavljati pregled umrlih, osim mrtvozornika za pregled umrlih osoba za vrijeme bolničkog liječenja i stacionarnog zbrinjavanja u domu zdravlja i ustanovi za palijativnu skrb (njih imenuje ravnatelj zdravstvene ustanove), vodeći računa o broju stanovnika i o udaljenosti pojedinih naselja, kao i o potrebi stalne prisutnosti barem jednog mrtvozornika na pojedinom području,
- imenuje povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika koji obavljaju mrtvozorenje izvan zdravstvene ustanove,
- vodi evidenciju mrtvozornika na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- osigurava naknadu za obavljanje pregleda umrlih osoba te za putne troškove mrtvozornika koji se isplaćuju iz proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave,
- osigurava izdavanje iskaznice imenovanim mrtvozornicima na obrascu koji je prilog Pravilniku,
- osigurava dovoljan broj obrazaca potvrde o smrti, dozvola za ukop/kremiranje i očevidnika o obavljenim pregledima umrlih osoba,
- osigurava dovoljan broj popratnica za prijevoz i obdukciju,
- pohranjuje ovjerene očevidnike o obavljenim pregledima umrlih osoba,
- osigurava sredstva za organizaciju mrtvozorničke službe,
- obavještava nadležni matični ured o imenovanim mrtvozornicima na svom području.

Kako je već navedeno, predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz ostalo, imenuje povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika koji obavljaju mrtvozorenje izvan zdravstvene ustanove.

Prema članku 7. Pravilnika određeno je da povjerenstvo mora imati najmanje 4 člana, i to:

- predstavnika iz redova mrtvozornika,
- predstavnika iz redova doktora medicine specijalista sudske medicine i/ili doktora medicine specijalista patološke anatomije,

- predstavnika zavoda za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave,
- predstavnika tijela jedinice područne (regionalne) samouprave.

Nadalje je određeno da se povjerenstvo sastaje najmanje dva puta godišnje, a da svaki imenovani član povjerenstva, odnosno predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave može zatražiti izvanredni sastanak povjerenstva.

Povjerenstvo u obavljanju nadzora nad radom mrtvozornika posebno:

- ovjerava evidenciju mrtvozornika na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- obavlja pregled i ovjerava očevidnik o obavljenim pregledima umrlih za svaku godinu,
- razmatra primjedbe mrtvozornika vezane uz obavljanje mrtvozorničke službe na pojedinom području te, po potrebi, obavještava Ministarstvo zdravlja o primjedbama mrtvozornika,
- predlaže mjere za unapređenje rada mrtvozorničke službe na pojedinom području i o predloženim mjerama obavještava Ministarstvo,
- nadzire provedbu propisa koji reguliraju način pregleda umrlih i utvrđivanja vremena i uzroka smrti,
- izrađuje godišnje izvješće o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe koje dostavlja Ministarstvu zdravlja, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i nadležnom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave najkasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Podatke iz očevidnika i potvrde o smrti povjerenstvo čuva kao tajnu i može ih predočiti samo tijelima predviđenim Pravilnikom.

Dakle, slijedom Pravilnika Skupština Županije je na 22. sjednici 13. prosinca 2011. godine donijela Odluku o Povjerenstvu za nadzor nad radom mrtvozornika na području Osječko-baranjske županije, kao i Rješenje o imenovanju članova Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 14/11.).

Nadalje, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb pristupio je izradi novog Rješenja o imenovanju osoba ovlaštenih za utvrđivanje nastupa, vremena i uzroka smrti građana umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Sve jedinice lokalne samouprave na području Županije dostavile su svoje prijedloge za imenovanje mrtvozornika za svoja područja. Ukupno je predloženo 100 osoba, od toga 42 doktora medicine, te 58 ostalih zdravstvenih djelatnika.

Sukladno članku 6. Pravilnika zatražena je suglasnost Ministarstva zdravstva za predložene zdravstvene radnike koji nisu doktori medicine, no nije dobivena za sve zatražene nego za njih 14 koji su imali završenu edukaciju, te time nije dobiven zadovoljavajući broj osoba za imenovanje.

Naime, mišljenje je državnog Povjerenstva za mrtvozorenje i Ministarstva zdravstva da se suglasnost izdaje samo zdravstvenim radnicima koji nisu doktori medicine a koji imaju završenu edukaciju sukladno Pravilniku, te da se ista daje na rok od godine dana. Sve u cilju da se nakon isteka roka razriješe dužnosti te da Rješenjem ostanu imenovani samo doktori medicine.

S obzirom na protok vremena suglasnost smo ponovno zatražili za 16 zdravstvenih radnika koji nisu doktori medicine uz pojašnjenje Ministarstvu kako nema mogućnosti angažiranja bolničkih liječnika u poslovima mrtvozorenja zbog deficita istih te kako nismo u mogućnosti utjecati na doktore u koncesiji na obavljanje dužnosti, a sve zbog nedostatka sankcija u slučaju neodazivanja na dužnost mrtvozorenja.

Također smo suočeni s većim brojem zahtjeva za razrješenje od strane imenovanih mrtvozornika s obzirom da je od imenovanja prošlo 16 godina te su mnogi u mirovini ili više nisu sposobni obavljati dužnost.

Do donošenja novog rješenja o imenovanju mrtvozornika na snazi je Rješenje o imenovanju osoba ovlaštenih za utvrđivanje nastupa, vremena i uzroka smrti građana izvan zdravstvene ustanove koje je donijela Skupština Osječko-baranjske županije na sjednici 6. srpnja 2000. godine, te izmjene i dopune Rješenja na sjednicama 29. ožujka 2004. godine, 9. ožujka 2007. godine, 21. ožujka 2009. godine i 30. ožujka 2010. godine ("Županijski glasnik" broj 3/00., 5/04., 2/07., 1/09., 3/10. i 14/11.) temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnika o načinu pregleda umrlih te o utvrđivanju vremena i uzroka smrti ("Narodne novine" broj 46/11., 6/13. i 63/14.).

Rješenjem su imenovani mrtvozornici za obavljanje pregleda osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Osječko-baranjske županije s nadležnošću utvrđenoj prema područjima gradova Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice, Beli Manastir i njima gravitirajućih općina. Imenovano je 155 mrtvozornika za područje Osječko-baranjske županije i to 86 doktora medicine i 69 medicinskih sestara ili medicinskih tehničara, koji su raspoređeni kako slijedi:

- za područje Grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci i Vuka imenovano je 35 mrtvozornika, a od toga 16 doktora medicine i 19 medicinskih sestara i medicinskih tehničara,

- za područje Grada Belog Manastira i općina Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac i Popovac imenovan je 31 mrtvozornik, a od toga 9 doktora medicine i 22 medicinska sestra,

- za područje gradova Belišća i Valpova i općina Bizovac, Koška i Petrijevci imenovan je 21 mrtvozornik, a od toga 13 doktora medicine i 8 medicinskih sestara,

- za područje Grada Donjeg Miholjca i općina Magadenovac, Marijanci, Podravska Moslavina i Viljevo imenovano je 10 mrtvozornika, svi doktori medicine,

- za područje Grada Našica i općina Donja Motičina, Đurđenovac, Feričanci i Podgorač imenovano je 27 mrtvozornika, a od toga 15 doktora medicine i 12 medicinskih sestara,

- za područje Grada Đakova i općina Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava i Viškovci imenovan je 31 mrtvozornik, a od toga 23 doktora medicine i 8 medicinskih sestara.

U 2016. godini obavljeno je 2.004 pregleda (u 2015. godini 2.295 pregleda) od kojih se 909 pregleda (u 2015. godini 1.026 pregleda) odnosi na muške, a 1.095 pregleda (u 2015. godini 1.269 pregleda) na ženske osobe.

Od ukupno 155 imenovanih mrtvozornika poslove mrtvozorenja u 2016. godini obavljala su 28 mrtvozornika i to 8 doktora medicine i 20 medicinskih sestara odnosno medicinskih tehničara.

II. Obavljena mrtvozorenja osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove

U nastavku se daje prikaz obavljenih mrtvozorenja po utvrđenim područjima nadležnosti pojedinih mrtvozornika.

BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA MRTVOZORNIKA U 2016. GODINI
PO PODRUČJIMA

Red. br.	Prezime i ime mrtvozornika	Broj pregleda		
		M	Ž	Ukupno
	Beli Manastir i pripadajuće općine	121	148	269
1.	Blaženka Blažević, med. sestra	2	0	2
2.	Sonja Ilijavec, viša med. sestra	12	24	36
3.	Kamenko Perić, med. tehničar	95	103	198
4.	Ibojka Sičajmov, dr. med.	9	17	26
5.	Iboja Valkai, med. sestra	1	2	3
6.	Ljiljana Bojanin, med.sestra	2	2	4
	Belišće i Valpovo i pripadajuće općine	26	23	49
7.	Danica Ljulj, med. sestra	8	3	11
8.	Ljiljana Vurdelja, med. sestra	18	20	38
	Donji Miholjac i pripadajuće općine	9	11	20
9.	Vanda Balković, dr. med.	5	7	12
10.	Nada Dumančić, dr.med.	4	4	8
	Đakovo i pripadajuće općine	119	156	275
11.	Ante Mandarić, dr. med	11	9	20
12.	Zdenka Ladan, dr. med.	65	108	173
13.	Lidija Rukavina, dr. med.	10	10	20
14.	Maja Suchy, med. sestra	29	24	53
15.	Božana Kalamut, dr. med.	4	5	9
	Našice i pripadajuće općine	85	92	177
16.	Lidija Čalić, med. sestra	11	14	25
17.	Katica Horvatin, med. sestra	35	32	67
18.	Zvonko Kajić, dr. med.	3	6	9
19.	Zrinka Mohila, med. sestra	22	15	37
20.	Ana Trlaja-Ogrić, med. sestra	14	25	39
	Osijek i pripadajuće općine	549	665	1214
21.	Boris Jorgić, med. tehničar	102	132	234
22.	Zvonko Koški, med. tehničar	64	98	162
23.	Dražan Narančić, med. tehničar	9	24	33
24.	Nejvad Novaković, med. tehničar	142	152	294
25.	Predrag Stojanović, med. tehničar	55	58	113
26.	Danijel Šabanović, med. tehničar	31	16	47
27.	Milan Zamaklar, med. tehničar	139	173	312
28.	Zlatica Gverieri, viša med.sestra	7	12	19
	UKUPNO	909	1095	2004

BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA MRTVOZORNIKA U RAZDOBLJU
2011. - 2016. GODINE PO PODRUČJIMA

Red. br.	Područje	Broj pregleda		
		M	Ž	Ukupno
	Beli Manastir i pripadajuće općine 2011 -2016	949	1127	2076
1.	2011. godina	161	196	357
2.	2012. godina	173	231	404
3.	2013. godina	168	170	338
4.	2014. godina	162	199	361
5.	2015. godina	164	183	347
6.	2016. godina	121	148	269
	Belišće i Valpovo i pripadajuće općine 2011 - 2016	224	277	501
7.	2011. godina	52	69	121
8.	2012. godina	56	65	121
9.	2013. godina	46	44	90
10.	2014. godina	26	40	66
11.	2015. godina	18	36	54
12.	2016. godina	26	23	49
	Donji Miholjac i pripadajuće općine 2011 - 2016	230	324	554
13.	2011. godina	67	99	166
14.	2012. godina	64	94	158
15.	2013. godina	51	73	124
16.	2014. godina	25	36	61
17.	2015. godina	14	11	25
18.	2016. godina	9	11	20
	Đakovo i pripadajuće općine 2011 - 2016	931	1057	1988
19.	2011. godina	171	186	357
20.	2012. godina	163	172	335
21.	2013. godina	139	165	304
22.	2014. godina	158	189	347
23.	2015. godina	181	189	370
24.	2016. godina	119	156	275
	Našice i pripadajuće općine 2011 - 2016	555	578	1133
25.	2011. godina	103	121	224
26.	2012. godina	95	102	197
27.	2013. godina	93	87	180
28.	2014. godina	88	71	159
29.	2015. godina	91	105	196
30.	2016. godina	85	92	177

	Osijek i pripadajuće općine 2011 - 2016	3269	3880	7149
31.	2011. godina	498	607	1105
32.	2012. godina	573	595	1168
33.	2013. godina	549	587	1136
34.	2014. godina	542	681	1223
35.	2015. godina	558	745	1303
36.	2016. godina	549	665	1214
	UKUPNO 2011 - 2016	6158	7243	13401

Odlukom o naknadi mrtvozornicima za preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 14/11.) utvrđena je visina naknade za obavljene preglede umrlih osoba te troškovi prijevoza. Nadalje je utvrđeno da će se naknada i troškovi mrtvozorenja isplaćivati tromjesečno te da će nadzor nad djelatnošću pregleda umrlih i nad radom mrtvozornika obavljati upravno tijelo nadležno za zdravstvo i socijalnu skrb.

Naknada za putne troškove po prijeđenom kilometru utvrđena je u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknade za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Slijedom toga, od 1. siječnja 2012. godine isplaćivana je naknada za pregled osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove imenovanom mrtvozorniku u iznosu od 105,00 kuna. Putni trošak po km prijeđenom u iznosu od 2,00 kune za mrtvozorenja izvan mjesta prebivališta mrtvozornika, odnosno u iznosu od 20,00 kuna za mrtvozorenje unutar mjesta prebivališta mrtvozornika.

Za 2016. godinu za obavljena mrtvozorenja osoba umrlih izvan zdravstvenih ustanova na području Županije isplaćena je naknada u neto iznosu od 308.658,00 kuna.

U mjestu prebivališta mrtvozornika obavljeno je 823 pregleda za što je isplaćen iznos od 16 460,00 kuna za troškove prijevoza, te je isplaćen trošak za prijeđenih 40.889 kilometara za obavljene preglede izvan mjesta prebivališta u iznosu od 81.778,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za troškove mrtvozorenja (neto naknada, porezi i doprinosi na neto naknadu i troškovi prijevoza) u 2016. godini na području Osječko-baranjske županije iznosila su 614.114,08 kuna što obuhvaća razdoblje mrtvozorenja od 1. listopada 2015. godine do 30. rujna 2016. godine.

TROŠKOVI MRTVOZORENJA ZA 2016. GODINU PO OBRAČUNSKIM RAZDOBLJIMA U NETO IZNOSU

Razdoblje	Br.mrtvo- zornika	Broj pregleda 1.	Ukupno naknada pregleda 2.	Broj pregleda u mjestu 3.	Naknada 4.	Broj km 5.	Naknada za km 6.	Ukupno troškovi 4+6	Ukupno isplata 2+4+6
01.01.-31.03.	23	529	55.545,00	211	4.220,00	10.432	20.864,00	25.084,00	80.629,00
01.04.-30.06.	20	444	46.620,00	163	3.260,00	10.225	20.450,00	23.710,00	70.330,00
01.07.-30.09.	22	483	50.715,00	214	4.280,00	9.671	19.342,00	23.622,00	74.337,00
01.10.-31.12	26	548	57.540,00	235	4.700,00	10.561	21.122,00	25.822,00	83.362,00
Sveukupno		2.004	210.420,00	823	16.460,00	40.889	81.778,00	98.238,00	308.658,00

- razdoblje 1.listopada do 31.prosinca 2016. godine isplaćeno u siječnju 2017. godine

III. Obavljene obdukcije osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove

Člankom 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se obdukcija provodi u sljedećim slučajevima:

1. kada postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u vezi s izvršenjem kaznenog djela,
2. kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni razlozi,
3. kada zahtjev za obdukciju postavi obitelj umrle osobe,
4. kada je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi.

Sredstva za obdukciju u prva dva slučaja osiguravaju se iz državnog proračuna. U trećem slučaju, ako je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove troškove snosi obitelj, a u četvrtom slučaju troškove snosi obveznik plaćanja troškova liječenja umrle osobe.

Prema članku 13. stavak 1. Pravilnika radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrle osobe. Uz slučajeve kada je obdukcija propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, mrtvozornik obvezno upućuje tijelo umrle osobe na obdukciju i u slučajevima iz drugih medicinskih razloga, a koji mogu biti sumnja na nasilnu smrt, iznenadna smrt kod koje je uzrok nepoznat, odnosno nejasan.

Obdukciju treba obaviti doktor medicine specijalist sudske medicine, a kad u mjestu u kojem se obavlja obdukcija nema doktora medicine te specijalnosti, tada obdukciju može obaviti doktor medicine specijalist patološke anatomije.

Kada je provedena obdukcija tijela umrle osobe, potvrdu o smrti, propisanu člankom 10. Pravilnika, popunjava i dostavlja nadležnim tijelima doktor medicine koji je obavio obdukciju.

Kada se radi o nasilnoj smrti ili sumnji na nasilnu smrt prouzročenu kaznenim djelom, ili se radi o iznenadnoj smrti kod koje je uzrok nepoznat, odnosno nejasan, visinu troškova provođenja obdukcije utvrđuje ministar zdravlja posebnom odlukom.

Člankom 14. Pravilnika utvrđeno je koga mora doktor medicine koji provodi obdukciju obavijestiti, i to:

- kada postoji sumnja da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili u vezi sa izvršenjem kaznenog djela, tijelo nadležno za provođenje istrage, odmah po obavljenoj obdukciji,
- mrtvozornika koji je uputio tijelo na obdukciju

Obavijest o uzroku smrti mora sadržavati:

- ime i prezime umrle osobe,
- datum rođenja ili matični broj građanina, odnosno osobni identifikacijski broj (OIB),
- broj osigurane osobe,
- datum i vrijeme smrti,
- dijagnozu uzroka smrti napisanu punim nazivom i okolnosti nastanka nasilne smrti.

U 2016. godini jedan mrtvozornik uputio je jedno tijelo umrle osobe na obdukciju zbog iznenadne smrti kod koje je uzrok bio nepoznat, odnosno nejasan. Obdukcija je provedena u Kliničkom bolničkom centru Osijek - Kliničkom Zavodu za patologiju i sudsku medicinu. Za troškove prijevoza na obdukciju utrošeno je 552,00 kune.